

STICHTING FRIENDS OF NYANJE

In 1966 vroeg Zambia, juist 2 jaar onafhankelijk, Nederlandse vrijwilligers. In 1965 was de Nederlandse ambassade geopend in Lusaka, de hoofdstad, toen eigenlijk nog een nederzetting centraal in het land.

De vrijwilligers van het eerste uur, - zij hielden zich bezig met kippen houden, melkvee ontwikkelen, mais verbouwen o.a.- moesten al snel de idealistische verwachtingen bijstellen. Er ontstond geen continuïteit in een project als je een paar jaar aanwezig was. Dat wisten de Witte Paters (Missionarissen van Afrika) al lang. Maar niet iedereen kiest voor een dergelijk toegewijd leven. Sommige vrijwilligers bleven en begonnen hun eigen bedrijf. In die bedrijven ontstond wel de overdracht van kennis en vaardigheden. (zie Oneworld nr.7 okt/nov 2014, uitgave van Nationale Commissie voor Internationale Samenwerking en Duurzame Ontwikkeling, NCDO).

Naast deze nationale contacten waren er de kerkelijke relaties. Via de Gereformeerde Kerken in Nederland, de Rooms katholieke kerk, de Anglicaanse kerk, de Zevende Dags Adventisten en anderen waren er de directe lijnen ter ondersteuning van vooral medisch en onderwijskundig werk. Wie over de Luangwa brug de Eastern Province binnenrijdt ziet de volgende naamborden van kerkelijke ziekenhuizen: Mphansya, Minga, Nyanje, Katete, Mwami en Kamoto. In Nyanje en Kamoto kwamen de Nederlanders in het bestuursvacuum dat ontstond door het gedwongen vertrek van de Zuid-Afrikanen. Er werden theologische docenten, administratief, technisch en medisch personeel gestuurd. Twintig jaar later werd het werk grotendeels overgedragen aan de zusterkerk the Reformed Church in Zambia en kwamen de personeelsleden op de loonlijst van de regering. Zambiaanse artsen werden nog jaren gefaciliteerd om het aantrekkelijker te maken in de periferie te blijven werken.

De Nederlandse ambassade is in 2013 gesloten. Na de boven beschreven vrijwilligers kwamen de tijdperken van projecten via de ambassade, bepaald door Nederland, o.a. medische zorg in de Western Province. Daarna het langzaam afbouwen van de steun en toenemende nadruk op handel. Nu zijn alleen de bedrijfsmatige investeringen over. Lusaka is geen nederzetting op een kruispunt van wegen, maar een stad met supermarkten, discotheken, winkelgalerijen en grote markten. De economie groeit met 6 % per jaar. Of het iedereen ten goede komt? Zeker niet, maar de Zambianen kunnen veel meer hun eigen koers bepalen.

De Stichting Friends of Nyanje richt zich op onderwijsondersteuning. Je zou het een kleinschalig voorbeeld van continuïteit kunnen noemen. Ouders, en anderen die verantwoordelijk zijn geworden, proberen hun kinderen te scholen. Onze stichting ondersteunt daarbij, geeft geen volledige beurzen. De secretaris ter plaatse schrijft op 19 november 2014:

"Hierbij groeten van de lokale commissie! Het is bijna zomer in Zambia hoewel de regens nog niet begonnen zijn. De leerlingen van grade 7 en 12 hebben zojuist examen gedaan en die van groep 9 zijn bezig. De laatste jaren is het aantal inschrijvingen in landelijke gebieden toegenomen. Gedeeltelijk omdat meer mensen de waarde van onderwijs inzien. In onze gemeenschap

heeft de Stichting Friends of Nyanje velen geïnspireerd. Als mensen uit een ver land een hand uitsteken om onze kinderen met scholing te helpen moeten we die grijpen. Van de honderden leerlingen die met jullie beurzen hun voordeel konden doen zijn er velen nu productief in de formele sector.

We zien hier wel een uitdaging wat de meisjes betreft. Ten gevolge van culturele factoren en armoede, worden sommige

meisjes op vijftienjarige leeftijd uitgehuwelijkt. Daarnaast worden sommige meisjes zwanger op school en verspelen daarmee hun kans de armoede te ontvluchten. Ook hierin speelt de Stichting een rol omdat het makkelijker gemaakt wordt een dochter naar school te sturen.

Op 5 november hebben we een pakket met het merendeel der aanvragen voor het volgend schooljaar op de post gedaan. We kregen 130 aanvragen in totaal. Van de middelbare school leerlingen zijn er 80 goedgekeurd en 14 afgewezen. Van de vervolgstudenten zijn er 17 aanvragen, in principe allemaal gekwalificeerd, maar omdat er ook 9 beurzen zijn goedgekeurd van de post-graduate stafleden moeten jullie maar helpen bij de beslissing wie een beurs ontvangt omdat we net boven de limiet van 100 beurzen uitkomen!”

Deze woorden van de lokale commissie zijn direct aan u gericht. En het klopt, het bestuur besloot vanwege de elk jaar toenemende aantallen, en om de continuïteit van de reeds studerenden te waarborgen, een zachte limiet te stellen van 100 beurzen per jaar. U ziet al welke kant het dit jaar opgaat! Er zal ongeveer E21.000,- worden overgemaakt, goed voor wellicht 106 beurzen van E 200,-

Graag willen we onze vaste donateurs, de ruggegraat van onze stichting, hartelijk danken! Van Vlaardingen tot Drachten, van Enschede tot Maastricht komen de donaties elk jaar binnen. Velen zijn de Stichting heel erg trouw! Verder zijn er jubilarissen die in hun feest onze verre studenten laten meevieren, kerkelijke gemeenten, en anderen aangesproken door de directe lijnen met de ontvangers in de Nyanje gemeenschap. Dank allemaal!

ANBI's , (algemeen nut beogende instellingen) zoals onze stichting, mogen uw giften ontvangen terwijl die voor u aftrekbaar zijn als ze hoger zijn dan 1 % van en niet meer dan 10% bedragen van uw belastbaar inkomen.

Sinds 2014 is er geen notariële akte meer nodig als u vaste periodieke bedragen doneert, terwijl deze dan volledig aftrekbaar, met als enige conditie dat uw gift vijf jaren achtereen wordt toegekend. Er zijn enkele van deze schenkers, en mocht u dat overwegen vraag ons een schriftelijke bevestiging van uw periodieke schenking voor uw administratie.

De website www.friendsofnyanje.nl is in de lucht. Daar vindt u meer gegevens. Binnenkort zal de stichting op Facebook verschijnen. Voor de snelle generaties. Wilt u de Nieuwsbrief in komende jaren liever per mail ontvangen? Laat het weten via hekma.donner@planet.nl.

Al onze ondersteuners sturen we namens onze vrienden in Nyanje een groet. Dat 2015 veel goeds mag brengen! Herinnert u zich ons motto uit 1993 nog? Pang'ono pang'ono ndi mtolo! Takje bij takje wordt ook een bos!

Karel Jagtenberg

email: kjagtenberg@planet.nl

Stichting Friends of Nyanje
K.v.K Centraal Gelderland 41052120 .
Erkend als ANBI.
Rekening NL67INGB0004455382
tnv penningmeester te Amsterdam

